

PÄIVI
SYRJÄKARI

Oli tarkoitus puhua

Oli tarkoitus puhua

© 2023 Päivi Syrjäkäri

Taitto ja kansi: Books on Demand

Kustantaja: BoD – Books on Demand, Helsinki, Suomi

Valmistaja: BoD – Books on Demand, Norderstedt, Saksa

ISBN: 978-952-80-8117-3

Oli tarkoitus puhua

Päivi Syrjäkari

Prologi

Aurinkokuningatar. Sana tuli jostain, valmiina, kuin pitkään kypsyneenä. Uutena, mutta silti selvänä. Aurinkokuningatar oli hallinnut elämäni liian kauan, käsikirjoittanut ja ohjannut. Pitänyt otteessaan, näennäisesti lempeässä, mutta pohjimmiltaan raudanlujassa. Jos olisin halunnut muuttaa käsikirjoitusta, ote olisi tiukentunut, tehnyt hengittämisen vaikeaksi.

Muutama yritys oli riittänyt. Häivähtävä hymy huolellisesti meikatuilla kasvoilla, ryhdin korjaaminen niin, että pituutta tuli muutama sentti lisää, ohjaaminen takaisin tielle, josta ei haarautunut muita teitä. Ymmärräthän sinä, että näin sovimme. Meidän jokaisen täytyy sopeutua muutoksiin ja venymään. Olen varma, että haluat säilyttää työmarkkinakelpoisuutesi, ja sinäkin tiedät, että se vaatii uhrauksia. Arvostan osaamistasi tosi paljon, mutta sinun täytyy ymmärtää, että meidän pitää puhaltaa yhteen hiileen, olla samalla puolella. Hajusteen häivähdys, kun aurinkokuningatar kääntyi, loittonevat askeleet. Olin joka kerta jäänyt samalle puolelle, aurinkokuningattaren käsikirjoituksen yhdeksi keskeiseksi roolihahmoksi.

Tajusin hitaasti ja vahvasti, että muutos alkoi päivänä, jona tapasin Fannin. Vaikka en sitä silloin tajunnutkaan. Vaikka ensin toivoin, että en olisi koskaan tavannut Fannia. Ettei häntä olisi olemassakaan.

Fanni

Fanni ei halua avata silmiään. Auringon lämpö selässä ja veden liplatus laiturin lankkuja vasten tekevät olon uneliaaksi ja raukeaksi. Mieli matkustaa kauas, aikaan, jolloin oli vain kesä, loma, aurinko, pitkät tapahtumattomat päivät, saunan tuoksu ja campinglenkki. Aikaan, jolloin Alekski oli niin tiivis pala Fannin elämää, että hän ei osannut kuvitella muunlaista. Silloin hän oli mielikuvitellut asioita vuosien päähän: sekä hänellä että Aleksilla on mukavat puoliset ja hyvät työpaikat, pari lasta ja ehkä kissa tai koira. He viettävät yhteisiä kesiä mökillä, lämmittävät saunan ja kokoavat yhteisvoimin juhannuskokon metsästä löytyvistä risuista. Lapset juoksevat ja meluavat ja he yhdessä yrittävät hiukan hillitä heitä. *Ole nyt varovainen, ettet kaadu polulla. Muistakaa laittaa saappaat jalkaan, kun menette metsään, siellä voi olla käärmeitä.* Hän istuu Aleksin vaimon kanssa saunan lauteilla ja he kertovat salaisia asioita toisilleen. Alekski käy hänen miehensä kanssa laskemassa verkkoja ja olutpullot kilisevät grillillä ystävyysmerkkiksi. Äiti ja isä tulevat välillä pistäytymään, tuovat lapsille jäätelöä ja irtokarkkeja, äiti tuhahtaa, että onpa täällä roskia pitkin lattiaa ja ottaa harjan ja rikkalapion ja ryhtyy siivoamaan. Fanni ja Aleksin vaimo katsovat toisiaan erityisellä ilmeellä, niin että äiti ei huomaa. Isä sanoo miehille, että mennäänäs pojat lämmittämään sauna.

Laiturin lankut narahtavat ja laituri keinahtaa hienoisesti. Fanni pitää silmät suljettuina, vaikka tuntee Joonaksen asettuvan viereen makuulle. Joonaksen käsi silittää Fannin selkää hitain varovaisin liikkein ja pysähtyy toiselle kyljelle. Fanni makaa hiljaa, on hyvä olla juuri näin, Joonaksen kanssa.

Joonaksen käsi alkaa uudelleen silittää, se liikkuu alemmas, pysähtyy siihen kohtaan, tunnustelee. Fanni muistaa, että Joonaksen käsi on ennenkin hipaissut sitä, arpea, joka tosin on silinnyt ja haa-listunut vuosien mittaan melkein näkymättömäksi. Joonas ei ole kuitenkaan aiemmin kysynyt mitään

– Mikä tää arpi tässä sun kyljessä oikein on?

– Se nyt vaan on, sellanen vanha, mä putosin jumppatunnilla pukilta ja satutin itseni. Ei mitään vaarallista.

Joonas liikuttaa sormiaan arvella. Fannista tuntuu, että Joonas ei usko, että se on tullut jumppatunnilla.

Fanni kääntyy kyljelleen, katsoo Joonasta, hipaisee Joonaksen poskea.

– Mulla on huomenna se työhaastattelu. Jännittää vähän

Kun Fanni näki Joonaksen ensimmäisen kerran, hän olisi yhtä hyvin voinut vilkaista liikennevaloissa vastaan kävelevää ihmistä, miestä tai naista. Kulkea ohi ja pyyhkiä kuvan pois silmistään muutamassa sekunnissa, samalla hetkellä kun astui suojatieltä jalkakäytävälle ja pysähtyi katsomaan näyteikkunassa olevia alennusmyyntivaatteita.

Mies istui junassa viistosti Fannia vastapäätä, näpräsi kännykkäänsä, reppu jalkojen välissä lattialla. Fanni katseli hetken miestä aikansa kuluksi, arvioimatta tätä sen kummemmin, kunhan katseli. Otti sitten pokkarin kassista ja alkoi lukea.

Kun juna pysähtyi Karjaalla, vaunuun nousi selvästi juovuksissa oleva isokokoinen mies, joka ilmoitti kovalla äänellä Fannille, että sori sä istut kyllä mun paikalla. Fanni otti junalippunsa taskustaan, varmisti vielä paikkanumeron ja näytti sitten lippua miehelle. Mies huitaisi lippua ja tokaisi, että voisikse kuule siirtyä, sä istut mun paikalla. Ohimenevän hetken Fanni ajatteli pitää puolensa, todeta, että tämä on kyllä hänen paikkansa ja voisiko mies näyttää omaa lippuaan, mutta vilkaistuaan miehen ilmettä, tämän juopunutta ja hiukan aggressiivista olemusta, Fanni kokosi tavaransa ja nousi, katseli hetken ympärilleen vaunussa ja totesi, ettei yhtään paikkaa ollut vapaana.

– Hei voit kyllä istua tähän, kuului ääni Fannin takana.

Kännykkää räpläävää mies nousi ja osoitti Fannille paikkaansa.

– Kiitti vaan, mutta kyllä mä pärjään, Fanni sanoi, hymyili hiukan ilmaistakseen, että kuitenkin arvosti miehen elettä.

– Voit ihan hyvin istua tähän, mä voin mennä puhelintilaan, kun pitäis kuitenkin soittaa yks puhelu. Saanko jättää kuitenkin tän reppun tähän?

– No kiitos sitte ja tietysti saat jättää reppusi, Fanni vastasi ja hymyili nyt hiukan avoimemmin.

Fanni istui, otti uudelleen pokkarin esiin ja jatkoi lukemista. Hänen paikallaan istuva äijä murahteli itsekseen ja vaunuun levisi ällöttävä haju.

Kun juna oli saapumassa perille, mies tuli takaisin, nojasi hetken

ajan penkin selkämykseen ja ojensi sitten kätensä ottaakseen repun. Fanni siirsi jalkojaan ja käänsi katseensa mieheen.

– Hei kiitos nyt vielä kerran, että annoit mulle paikkasi.

– Eipä mitään. Mä olen muuten Joonas.

– Mä olen Fanni.

Fanni ei yleensä kätellyt ihmisiä, eikä tiennyt, miksi teki sen nyt-kään. Se kuitenkin tuntui sopivan miehen rentoon kohteliaisuuteen ja hän ojensi kätensä Joonakselle.

Oli luontevaa kävellä ulos junasta yhdessä, puhella niitä näitä. Joonas kysyi, mihin päin Fanni oli menossa.

– Katos vaan, meillä on sama matka torille asti. Kävelläänkö yhdessä?

Kotona Fanni tuli ajatelleeksi, että ei ehkä kuitenkaan ollut hyvä idea antaa puhelinnumeroa Joonakselle. Hänhän oli päättänyt, ettei anna sitä kenellekään, koska niin on paras. Koska hän ei ikinä pysyisi jakamaan elämäänsä kenenkään kanssa niin kuin elämä jaetaan silloin, kun solmitaan oikea suhde.

Tuskin Joonas kuitenkaan soittaisi.

Fannin silmät seurasivat katuvinää, korvat kuuntelivat ääniä, astioiden kilinää, viereisessä pöydässä istuvan lapsen yhä äänekkäämmäksi käyvää kiukuttelua, lähestyviä ja etääntyviä autoja. Tärkeintä oli kuitenkin Joonaksen käsi, joka oli tarttunut Fannin käteen, jonka nimettömässä oli kapea sormus. Fanni tunsu sen koko ajan, se ei puristanut, mutta se tuntui. Hänen teki mieli kokeilla sitä toisella kädellä. Fanni halusi, että tämä hetki painuisi hänen mieleensä iki-ajoiksi. Voimaksi niihin hetkiin, jolloin hän sitä tarvitsi.

– Mennäänkö?

Joonaksen ääni katkaisi hetken, palautti Fannin kahvilan pöytään, ihmisten keskelle. Fanni veti kätensä hitaasti Joonaksen kädestä, kuin irrottaminen sattuisi.

– Mennään vaan.

Fanni veti sisäänsä makeaa tuoksua, joka tuntui leijailevan koko kaupungissa. Hän oli huomannut sen heti, kun taksi oli jättänyt heidät hotellin edustalle. Ja hän oli rakastunut siihen tuoksuun. Se oli hänen ja Joonaksen tuoksu, heidän rakkautensa tuoksu.

– Ja seuraava osoite on Eiffel, eikö?

Fanni tavoitteli ääneensä huolettomuutta, iloisuutta. Olihan hän iloinen, iloisempi kuin pitkään aikaan. Iloisempi kuin kertaakaan sen jälkeen. Hän kokeili peukalollaan sormusta, se tuntui sileältä ja viileältä. Sitten hän tarttui Joonaksen käteen uudelleen.

Liikennevalo vaihtui vihreäksi, ihmisjoukko alkoi liikkua kuin hyvin suunnitellussa koreografiassa. Se jakaantui sujuvasti kahtia metron sisäänkäynnillä, josta tulvahti lämmintä ilmaa.

Fanni piti metrossa toisella kädellä tangosta kiinni, toinen, oikea, oli Joonaksen kädessä. Sormus näkyi selvästi vasemmassa nimettömässä. Fanni ei voinut olla katselematta sitä, ajattelemaa, mitä se tarkoittaa.

Joonas oli yllättänyt hänet, vanhanaikaisesti ja romanttisesti. Tavalla, joka oli Fannin maailmassa vieras, hämmäntävä. Vähän kuin jostain elokuvasta. Joonas oli tuonut aamiaisen sänkyyn, tuoremehua, kahvia, täytetty croissant ja yksi ruusu edellisenä iltana tyh-

Sirkulla on oikeastaan kaikki hyvin. Paitsi että Hannu puhuu yleensä vain silloin, kun hänellä on asiaa ja Emma on liian kaukana, rätisevän puhelinlinjan päässä. Ja kuumat aallot tulevat aina juuri silloin, kun niiden todellakin pitäisi pysyä poissa.

Fannin tulevaisuus näyttää valoisalta. Paitsi että hän ei pysty puhumaan siitä, mikä pitää hänet hereillä joka kuukauden viides yö, kauhusta, josta hän ei pääse irti, säntäilevistä ajatuksista, joista hän ei saa otetta.

Hilppa pelaa ihmisshakkia, jossa vikkelmästä lähetistä voi hetkessä tulla takarivin sotilas. Sirkku ja Fanni tapaavat Hilpan pelilaudalla ja syntyy epätodennäköinen ystävyys, joka vaikuttaa käänteentekevästi molempien naisten elämään.

BoD

